

این نوشتار به شما کمک می‌کند تا بدانید آب مروارید مادرزادی چیست، به چه بررسی‌هایی نیاز دارید و پیامدهای تشخیص آب مروارید مادرزادی برای نوزاد و خانواده شما چیست.

آب مروارید مادرزادی چیست؟

به کدر شدن عدسی یک یا هر دو چشم که از بدو تولد وجود داشته باشد آب مروارید مادرزادی می‌گویند. در حالت طبیعی، عدسی چشم‌ها بصورت کریستال شفاف هستند. برخی از انواع آب مروارید جزئی هستند (نقاط کوچک کدر در عدسی چشم‌ها) و پیشرفت نمی‌کنند. این انواع جزئی با بینایی تداخلی ندارند. با این حال، انواع دیگر با کدر شدن کامل لنز ظاهر می‌شوند یا بصورت جزئی شروع شده و با گذشت زمان پیشرفت می‌کنند. این انواع می‌توانند مشکلات بینایی جدی ایجاد کنند.

آب مروارید مادرزادی چگونه اتفاق می‌افتد؟

آب مروارید مادرزادی می‌تواند به دلایل زیادی رخ دهد. مشخص شده است که زمانی که سابقه خانوادگی آب مروارید مادرزادی وجود داشته باشد، خطر تولد نوزاد مبتلا به آب مروارید مادرزادی بیشتر است. گاهی اوقات، آب مروارید بخشی از یک نشانگان مانند سندرم داون است. افراد مبتلا به سندرم داون دارای یک کروموزوم اضافی ۲۱ هستند. کروموزوم‌ها بسته‌های اطلاعات ژنتیکی هستند. تغییر در تعداد کروموزوم‌ها یا اطلاعات ژنتیکی موجود در کروموزوم‌ها می‌تواند باعث بیماری‌های ژنتیکی شود. آب مروارید مادرزادی در بسیاری از بیماری‌های ژنتیکی که ناشی از چنین تغییراتی است، مشاهده شده است.

به ندرت، آب مروارید مادرزادی نتیجه مشکلات متابولیک (تغییر در نحوه پردازش بدن ما)، دیابت یا مصرف برخی داروها مانند مشتقات کومادین (قرص‌های رقیق کننده خون) توسط مادر باردار است. همچنین خطر ابتلا به آب مروارید مادرزادی زمانی وجود دارد که مادر در دوران بارداری به عفونت‌هایی مانند سرخک یا سرخجه مبتلا می‌شود. علیرغم تمام این دلایلی که قبلاً ذکر شد که می‌تواند منجر به آب مروارید مادرزادی شود، در خیلی از موارد هیچ دلیلی برای اینکه چرا نوزاد در بدو تولد آب مروارید دارد، پیدا نمی‌شود.

آیا باید بررسی‌های بیشتری انجام دهم؟

باید پرسید که آیا می‌توان در دوران بارداری سونوگرافی تخصصی/پیشرفته از جنین انجام داد تا ببینید آیا ناهنجاری‌های دیگری هم وجود دارند یا اینکه آب مروارید تنها مشکل است. در صورت وجود ناهنجاری‌های دیگر، معمولاً مشاوره با متخصص ژنتیک توصیه می‌شود. ممکن است آزمایش آمنیوسنتز به شما پیشنهاد شود تا دیده شود که آیا برخی تغییرات ژنتیکی علت آب مروارید هستند یا خیر. آمنیوسنتز با استفاده از یک سوزن نازک که در شکم شما وارد می‌شود تا مقداری از آب کیسه اطراف جنین را جمع‌آوری کند، انجام می‌شود. در آمنیوسنتز خطر کوچکی برای سقط جنین وجود دارد (کمتر از ۱ سقط جنین به ازای هر ۲۰۰ آمنیوسنتز) و برخی از زنان به دلیل ترس از دست دادن جنین خود تصمیم می‌گیرند آمنیوسنتز انجام ندهند. نه همه بیماری‌ها را می‌توان با آمنیوسنتز تشخیص داد و نه همه ناهنجاری‌ها را می‌توان در سونوگرافی مشاهده کرد. با این حال، اگر هیچ ناهنجاری دیگری در سونوگرافی مشاهده نشود و آزمایش تهاجمی نتایج طبیعی بدهد، احتمالاً آب مروارید تنها ناهنجاری موجود است.

در دوران بارداری چه نکاتی را باید رعایت کرد؟

اگر هیچ ناهنجاری دیگری وجود نداشته باشد، می‌توانید طبق برنامه ریزی معمول بارداری خود را سپری کنید. اگر ناهنجاری‌های دیگری نیز وجود داشته باشد، تغییرات در مراقبت شما به نوع ناهنجاری‌ها و پیامد آنها بستگی دارد.

کودک من بعد از به دنیا آمدن چه پیامدی دارد؟

اگر آب مروارید شدید باشد، کودک با چشم با چشم مبتلا به خوبی نمی‌بیند. این کار باعث می‌شود که مغز و چشم نوزاد نتوانند بدرستی با هم کار کنند. اگر به دلیل آب مروارید، مغز نتواند تصاویر واضحی از چشم دریافت کند، مغز یاد نمی‌گیرد که چگونه تصاویر دریافتی را تفسیر کند. اگر لنز با جراحی جایگزین نشود، بینایی از طریق چشم آسیب دیده اصلاح نمی‌شود و مغز از تصویر بی کیفیت آن چشم صرف‌نظر کرده و بیشتر با تصویر واضح‌تر گرفته شده توسط چشم سالم کار می‌کند. این می‌تواند منجر به مشکلاتی مانند نابینایی، تنبلی چشم، نیستاکموس (حرکت سریع و غیرقابل کنترل چشم‌ها)، استرابیسم یا لوچی (چشم‌ها به درستی در جهت‌های مناسب و هماهنگ نگاه نمی‌کنند و بعبارتی چپ هستند) یا ناتوانی در ثابت کردن نگاه بر روی اشیاء منجر شود.

اکنون که می‌توان جراحی‌ها را در چند ماه اول زندگی انجام داد، نتیجه بصری و کیفیت زندگی معمولاً خوب است. بینایی چشم عمل شده با یک لنز مصنوعی که در چشم قرار داده می‌شود یا لنز تماسی و یا عینک، اصلاح شود. معمولاً پیگیری طولانی مدت و بررسی مکرر چشم توسط متخصص چشم توصیه می‌شود.

اگر ناهنجاری‌های چشمی دیگری مانند چشم کوچک (به نام میکروفتالمیا) وجود داشته باشد، ممکن است نتیجه درمان به آن خوبی که انتظار می‌رود نباشد. هنگامی که آب مروارید بخشی از یک بیماری ژنتیکی یا یک سندرم باشد و یا زمانی که ناهنجاری‌های دیگر وجود دارد، نوزاد ممکن است پس از تولد مشکلات بیشتری داشته باشد. اینکه کودک چقدر خوب باشد به آن مسائل دیگر بستگی دارد.

آیا دوباره اتفاق خواهد افتاد؟

زمانی که آب مروارید فقط در یک چشم باشد، هیچ سابقه خانوادگی وجود نداشته باشد و هیچ ناهنجاری دیگری وجود نداشته باشد، خطر ابتلا به آب مروارید در یک کودک دیگر کم است. با این حال، تخمین دقیق میزان خطر مجدد عود دشوار است و در این زمینه مشاوره با متخصص ژنتیک ممکن است مفید باشد.

اگر آب مروارید بخشی از یک بیماری یا سندرم ژنتیکی باشد، خطر تکرار به آن وضعیت بستگی دارد. در این شرایط، مشاوره با متخصص ژنتیک قویاً توصیه می‌شود. اگر آب مروارید ناشی از عفونت باشد، احتمال تکرار آن بسیار کم است.

چه سوالات دیگری باید بپرسم؟

- آیا یک یا هر دو چشم مبتلا هستند؟
- آیا نوع شدید آب مروارید است؟
- آیا ناهنجاری‌های دیگری قابل مشاهده است؟
- آیا آزمایشات دیگری مانند آمنیوسنتز توصیه می‌شود؟
- هر چند وقت یکبار معاینه سونوگرافی انجام خواهم داد؟
- کجا باید زایمان کنم؟
- پس از تولد نوزاد بهترین مراقبت را در کجا دریافت خواهد کرد؟
- آیا می‌توانم از قبل با تیم پزشکی که از نوزادم مراقبت می‌کنند ملاقات کنم؟

آخرین به روز رسانی ژانویه ۲۰۲۱

سلب مسئولیت:

محتوای این بروشور یا وب سایت مان فقط برای اطلاعات عمومی ارائه شده است. وهدف از آن توصیه های پزشکی که باید به آن تکیه کنید، نیست. شما الزاماً باید قبل از انجام یا خودداری از هرگونه اقدامی بر اساس محتوای این بروشور یا وب سایت مامشاوره پزشکی فردی حرفه ای یا تخصصی مختص به موقعیت فردی خودتان را دریافت کنید. اگرچه ما تلاش های معقولی برای به روز رسانی اطلاعات این بروشور یا وب سایت مان را انجام می دهیم، اما هیچ گونه مسئولیت، ادعا، ضمانت یا تضمینی، خواه صریح یا ضمنی، مبنی بر اینکه محتوای این بروشور یا وب سایت مان دقیق، کامل یا به روز است را متقبل نمی شویم.

مترجمین :

هماهنگ کننده و ویراستار :

دکتر سولماز پیری : پریناتولوژیست ، سفیر ایزوگ در خاورمیانه و شمال افریقا

سرپرست و همکار گروه مترجمین و ویراستار :

دکتر نجمیه سعادی : پریناتولوژیست ، دانشیار گروه زنان دانشگاه جندی شاپور اهواز ، مرکز تحقیقات باروری و ناباروری و سلامت جنین ، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

سایر مترجمین :

دکتر الهام دریکوند ، دکتر نوا شیرازی ، دکتر آسیه عفیفی ، دکتر طاهره غلام زاده : متخصصین زنان ؛ دانش آموزان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز